

Jaarrekening 2025

Technische schriftelijke vragen en antwoorden

Nr.	Politieke partij	Onderdeel	Pagina-nummer	Vraag	Antwoord
5	VVD	Financiële positie	6	Op pagina 9 wordt aangegeven dat de gerealiseerde netto schuldquote is gedaald van 107% naar 105% (en de gecorrigeerde netto schuldquote van 100% naar 98%). Als verklaring wordt onder meer gewezen op een lagere realisatie van investeringen als gevolg van vertragingsen, fasering en het doorschuiven van projecten. Kan worden aangegeven hoe hoog de netto schuldquote ultimo 2025 zou zijn geweest indien de investeringen conform de actuele begroting waren gerealiseerd? En welk deel van de verbetering van de schuldquote kan worden toegeschreven aan daadwerkelijke financiële versterking, respectievelijk aan het uitstellen van investeringen?	Voor de beantwoording van de eerste vraag maken we gebruik van de balansprognose 2025 in paragraaf 2 van de Programmabegroting 2026. De ontwikkeling van de schuldpositie die uit deze balans blijkt zetten we af tegen de werkelijke baten in de Jaarrekening 2025. Dan zou de netto schuldquote ongeveer op 125% zijn geëindigd. In de berekening van de schuldquote worden behalve de vaste schulden, ook de netto vlottende schuld, overlopende passiva, financiële activa, uitzettingen < 1jaar, liquide middelen, overlopende activa en het totale saldo van baten betrokken. Omdat de waarde van elk van deze posten per definitie afwijkt van de waarde van het voorgaande jaar, en dus effect hebben op de uitkomst van de berekening, is geen antwoord te geven op de tweede vraag.
6	VVD	Toelichting op de belangrijkste verschillen - 5 Bereikbaarheid en parkeren	9	Welke kleinschalige verkeersmaatregelen zijn niet uitgevoerd?	De maatregelen die niet zijn uitgevoerd, gestart of afgerond in 2025 zijn verwoord in de terugblik in het GVVP maatregelenpakket 2026. Dit zijn onder andere de Verkeersstudie wegenstructuur Voorthuizen Oost, Verkeersstudie wegenstructuur Stroe Zuid en het aanpassen van het fietspad bij de ovatonde Valkseweg.
7	VVD	Toelichting op de belangrijkste verschillen	9	Bij de Wmo wordt een structureel nadeel van €485.000 genoemd. Welk deel wordt veroorzaakt door volume/complexiteit toename en welk deel door prijsstijgingen?	Dit nadeel komt vrijwel volledig door toename in volume en complexiteit. De prijsstijgingen zijn daarbij zo goed als mogelijk meegenomen in de begroting. Een beperkt deel van het nadeel komt voort uit cao-compensatie, die ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet volledig bekend was.
8	VVD	Subsidie	70	In de jaarstukken wordt vermeld dat bij de subsidieverstreking een onrechtmatigheid van € 283.738 is geconstateerd, omdat bij een begrotingssubsidie de verantwoording niet de volledige subsidieomvang dekt. Tegelijkertijd wordt aangegeven dat de subsidie terecht is verstrekt en dat geen sprake is van misbruik of oneigenlijk gebruik. Op basis van welke informatie en controles kan worden vastgesteld dat geen sprake is van misbruik of oneigenlijk gebruik, terwijl voor een deel van de subsidie geen toereikende verantwoording aanwezig is? Om welke subsidie(s) gaat deze onrechtmatigheid precies? En is een vergelijkbare onrechtmatigheid ook in voorgaande jaren geconstateerd, en zo ja, voor welk bedrag?	Bij de verstrekking van de subsidies zijn de voorwaarden zoals opgenomen in de algemene subsidieverordening doorlopen; dit wil zeggen dat er een schriftelijk aanvraag is geweest, dat er een dekkingsplan/begroting /activiteitenplan is aangeleverd en dat er een inhoudelijke behandeling van de aanvraag heeft plaatsgevonden. De onrechtmatigheid van deze subsidies komt voort uit de vaststelling van de subsidies, waarbij is geconstateerd dat er aan 1 vaststellingsvoorwaarde niet volledig is voldaan. Dit wil niet zeggen dat de subsidies onterecht zijn verstrekt of dat de gelden aan verkeerde doeleinden zijn besteed. Deze onrechtmatigheid is vorig jaar ook gerapporteerd voor een bedrag van €268.946. In de rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2025 leggen we verantwoording af over de subsidievaststelling van 2024. Door de timing van de subsidievaststelling en onze jaarrekeningcontrole, is het praktisch gezien niet mogelijk geweest om deze onrechtmatigheid voor dit jaar reeds te voorkomen. Desalniettemin zijn er wel acties ondernomen, deze zullen naar verwachting in de jaarrekening 2026 zichtbaar zijn.

9	VVD	Balans en toelichting – fundamentele fout	74	In de jaarstukken wordt toegelicht dat bij de verwerking van bovenwijkse en binnenplanse investeringen fouten zijn gemaakt op de balans. De toelichting hierop vinden wij lastig te lezen en doorgronden. Daarbij wordt gesproken van een ‘fundamentele fout’ in het stuk, die is gecorrigeerd aan zowel de activa- als de passivazijde van de balans. Kunt u in begrijpelijke taal toelichten (voor raadsleden en inwoners) wat deze ‘fundamentele fout’ precies inhield en welke gevolgen deze heeft voor de financiële positie van de gemeente? Heeft de correctie naast het eigen vermogen ook nog gevolgen voor andere financiële kengetallen, zoals de solvabiliteit of andere kerncijfers? Zo ja, kunt u aangeven welke effecten dit zijn en in welke omvang? Zijn er daarnaast nog andere financiële of bestuurlijke gevolgen van deze correctie waar de raad kennis van zou moeten nemen?	Zie de toelichting op tabblad Nr.9 Fundamentele fout.
10	VVD	MGP: Af te sluiten GREX / Harselaar Zuid Fase 1a	8 en 17	Deze grondexploitatie (GREX) zou in 2025 worden afgesloten, maar de looptijd is verlengd vanwege nog toe te rekenen kosten voor de rondweg. Kunt u toelichten waar deze (nog toe te rekenen) kosten terugkomen in het cashflowoverzicht? Hoe wordt de pro rata toerekening hiervan berekend? Tot welk moment blijft deze GREX openstaan: tot de start van de realisatie van de rondweg of pas tot de afronding daarvan? Daarnaast vernemen wij graag of de kosten van de rondweg ook in andere GREX’en zijn opgenomen. Zo ja, om welke GREX’en gaat het?	Deze nog toe te rekenen/te betalen kosten vindt u terug in het MPG op blz.17 onder de regel "Overige kosten" voor een bedrag van €10.073.227. Dit is de bijdrage vanuit de grondexploitatie H-Zuid 1A die op dit moment geraamd staan als nog bij te dragen kosten aan de bovenwijkse investeringen voor de Harselaar-projecten (zie blz. 15 van het NBI, die als bijlage bij het MPG zit). Dit ziet vooral nog op de aanleg van de Oostelijke rondweg, die nog gerealiseerd moet worden. De berekening komt dus uit het NBI, die 1 op 1 aansluit met het bedrag in de grondexploitatie/MPG. De grex blijft voorlopig openstaan t/m de realisatie van de rondweg tenzij we daar een andere administratieve oplossing voor vinden. Ook de grex Harselaar-Zuid 1B en 2 draagt bij aan de investering in de rondweg. Dit vindt u opok terug op blz. 15 van het NBI. En de gemeente Barneveld draagt zelf een groot deel bij uit haar midelen, en dit staat verantwoord onder de regel "bijdrage bestaand gebied" op dezelfde bladzijde.
11	VVD	MGP: Resultaat grondexploitatie s	9	In het MGP lezen wij dat na verrekening van de tussentijdse winstnemingen en de benodigde aanvullende verliesvoorzieningen een positief saldo van € 0,6 miljoen resteert. Begrijpen wij het goed dat wordt voorgesteld dit bedrag via de jaarrekening toe te voegen aan het eigen vermogen, meer specifiek aan de bestemmingsreserve ‘Verantwoord Groeien’? Zo ja, op basis van welke afweging is gekozen voor toevoeging aan deze reserve en niet voor een andere bestemming binnen het eigen vermogen?	Ja, dat klopt. Via de resultaatbestemming wordt voorgesteld dit, samen met het totaalresultaat bestaande uit andere voordelen, in de reserve verantwoord groeien te storten. Zoals toegelicht is het Weerstandsvermogen ruim op peil, waardoor het om deze reden niet nodig is dit in de algemene reserve te storten.

21	SGP	Inleiding	2	De druk op voorzieningen, infrastructuur, ondersteuning en ruimte neemt toe. Waar is dat met name merkbaar? Kunnen er concrete voorbeelden worden gegeven?	De druk manifesteert zich vooral waar groei (bevolking, economie) botst met beperkte ruimte en capaciteit. De gevolgen zijn zichtbaar in wachttijden, schaarste, overbelasting en soms afnemende kwaliteit van voorzieningen. In Barneveld is de druk bijvoorbeeld concreet merkbaar in: •Woningbouw: hoge vraag in Barneveld, Voorthuizen en Kootwijkerbroek → beperkte uitbreidingsruimte. •Verkeer: structurele drukte op A1/A30 en rond Harselaar; toenemend sluiptverkeer in dorpskernen. •Voorzieningen: basisscholen in groeikernen zitten vol, sportparken (o.a. voetbal) kennen wachtlijsten. •Zorg en ondersteuning: groeiende vraag naar jeugdzorg en Wmo door vergrijzing en complexere hulpvragen.
22	SGP	Wat hebben we bereikt?	4	Pilot Sterk naar Werk: hoe wordt hier vervolg aan gegeven?	Het vervolg krijgt vorm door de pilot in 2026 voort te zetten met twee nieuwe groepen. De aanpak wordt daarbij verder getest op effectiviteit, onder andere met groepen met een andere samenstelling. Dit leidt tot een evaluatie in de eerste helft van 2027, op basis waarvan wordt besloten over structurele voortzetting en de bijbehorende financiële en inkooptechnische inbedding.
23	SGP	Klimaat & Energie	5	1. Kunt u wat meer informatie geven over de pilot 'Regenwaterhergebruik'? 2. Wat is het vervolgproces m.b.t. deze pilot?	Met de "pilot regenwaterhergebruik" wordt het plan voor hergebruik van regenwater in het Woonwerklandschap Voorthuizen bedoeld (hoofdstuk 3.2 Aantrekkelijke leefomgeving, speerpunt klimaat en energietransitie). Het is een plan van de ontwikkelaar en de gemeente om regenwater op te vangen in een waterzak in de kruipruimte en dit vervolgens te gebruiken voor toiletdoorspoeling, wasmachine en buitenkraan (conform regelgeving en normering). Hiermee wordt drinkwater bespaard en tegelijk waterberging op eigen terrein gemaakt. Bij goed functioneren kan dit systeem breder worden ingezet.
24	SGP	Vaststelling	7	1,148 milj wordt gestort in de algemene reserve. Is dit specifiek geoormerkt voor jeugdzorg?	Het Rijk heeft in de Meicirculaire 2025 een aanvullende bijdrage verstrekt aan gemeenten ter compensatie van het structurele tekort in de jeugdzorg. Voor de gemeente Barneveld betreft dit in 2025 een bedrag van € 1,148 miljoen. Omdat het via het Gemeentefonds wordt uitgekeerd zijn dit vrij besteedbare middelen en hoeven deze niet specifiek aangewend te worden voor dit doel. Bij de jaarverslaggeving wordt de raad gevraagd de middelen te storten in de algemene reserve. Dit biedt de mogelijkheid om, indien noodzakelijk, u op een later moment een voorstel te doen om eventueel te maken kosten voor de jeugdzorg uit (een deel van) dit budget te dekken.
25	SGP	Resultaat programma's	9	Besparing op Jeugd – Hervormingsagenda is niet behaald. Wat zijn de consequenties daarvan? Wordt er in komende jaren een inhaalslag gedaan?	De oorspronkelijke taakstelling voor 2025 bedroeg € 1.000.000. Een deel hiervan (€ 313.000) is daadwerkelijk verwerkt in de begroting 2025, omdat van dit deel de verwachting was dat de besparing haalbaar zou moeten zijn. Van het resterende deel van € 687.000 is al eerder besloten (maart 2025) dat het hiervan te onzeker is of de besparing behaald zou kunnen worden en daarom is dit niet gekoppeld aan de actielijnen. Dit deel is verrekend met het incidentele resultaat over 2025. Voor 2026 en verder gaat de Hervormingsagenda verder, inclusief een jaarlijkse taakstelling op de begroting. Gezien de (landelijke) ontwikkelingen en uitdagingen binnen dit beleidsterrein vindt hierop een uitvoerige monitoring plaats, inclusief 2x per jaar een tussentijdse evaluatie (zoals eerder afgesproken met de raad).
26	SGP	Resultaat programma's	9	Wmo materiële en immateriële voorzieningen: was dit niet te voorzien geweest?	Dit was slechts gedeeltelijk te voorzien. Het grootste deel hangt samen met een toename in volume en complexiteit van de ondersteuning, die sterker is uitgevallen dan vooraf ingeschat. Een beperkt deel van het nadeel komt voort uit kosten van aanbestedingen en cao-effecten die bij het opstellen van de begroting nog niet volledig bekend waren.

27	SGP	Programma 1 - wat hebben we bereikt	11	Tijdelijke subsidieregeling in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO): wordt aan de gestarte activiteiten een vervolg gegeven nu de subsidie wegvalt?	Er zijn in het kader van het NPO uiteenlopende subsidies verstrekt voor verschillende activiteiten. In de aanvragen is vooraf nadrukkelijk aandacht besteed aan borging, met als doel een zo duurzaam mogelijke inzet van middelen. Nu de subsidie is afgelopen, zien we dat een deel van de scholen ervoor heeft gekozen om activiteiten (geheel of gedeeltelijk) zelf voort te zetten. Andere activiteiten hebben geen structureel vervolg gekregen, maar hebben wel een blijvende impact gehad, bijvoorbeeld door opgedane kennis, versterkte expertise, of aangeschafte materialen zoals boeken of speelmateriaal. Daarmee is in veel gevallen sprake van een blijvend effect, ook als de specifieke activiteit zelf niet altijd is voortgezet.
28	SGP	1.1 zelfredzame inwoners	12	Werkcentrum FoodValley: hoe wordt dit verder uitgebouwd?	Het Werkcentrum Foodvalley is operationeel ingericht, zowel digitaal als fysiek in Ede. In de arbeidsmarktregio wordt gewerkt aan een meerjarenplan voor doorontwikkeling op de langere termijn. In aansluiting op de regionale kaders ontwikkelt Barneveld samen met onderwijs, werkgevers en andere stakeholders een lokale vestiging. Hiermee wordt Werkcentrum Foodvalley verbonden aan de ambitie en energie in het lokale netwerk. Hiervoor wordt een raadsvoorstel voorbereid voor een driejarige pilot (2027–2029), met monitoring en evaluatie als basis voor besluitvorming over voortzetting.
29	SGP	Speerpunt Veilig en gezond opgroeien en samenleven	14	Regionale samenwerking Jeugd: wat zijn de resultaten van het gezamenlijk optrekken bij beleidsvorming mbt jeugdbeleid?	De Regionale samenwerking op het gebied van jeugd heeft in 2025 geleid tot een verdere versterking van de gezamenlijke beleidsvorming. Een belangrijk resultaat is de formele bekrachtiging van de Intergemeentelijke Samenwerking (IGS) in september 2025 en de vaststelling van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) in november 2025. Hierdoor zijn bestuurlijke afspraken, besluitvorming en samenwerking tussen gemeenten van Jeugd FV verder geformaliseerd en geborgd. Daarnaast wordt er gezamenlijk gewerkt aan de ontwikkeling van een regiovisie, waarin de gezamenlijke koers en beleidsdoelen voor de jeugdhulp worden uitgewerkt. De samenwerking heeft tevens geleid tot een sterkere afstemming tussen gemeenten en aanbieders, waardoor verbeterprojecten voor de jeugdhulp regionaal worden opgepakt en kennis, expertise en uitvoeringskracht beter worden gedeeld. Hierdoor worden lokale opgaven effectiever ondersteund vanuit de regio en ontstaat meer samenhang in jeugdbeleid.
30	SGP	Samen oud worden	15	Aanbesteding WMO: in hoeverre was rekening gehouden met de stijging van de kosten in de nieuwe aanbesteding?	Bij de opzet van de nieuwe aanbesteding is rekening gehouden met de op dat moment voorziene kostenontwikkelingen. Daarbij is een inschatting gemaakt van de verwachte prijsstijgingen. In de uitvoering is echter gebleken dat de werkelijke kostenstijging hoger uitviel dan destijds kon worden voorzien, onder meer als gevolg van cao-ontwikkelingen, die op dat moment nog niet bekend waren.

31	SGP	4 Cyberaanvallen op de digitale omgeving	42	Op basis waarvan is de risicoscore voor cyberaanvallen als 'enigszins onwaarschijnlijk' vastgesteld, gezien de landelijke toename van cyberaanvallen en het feit dat NIS2 nog niet is geïmplementeerd? Kunt u toelichten waarom dit risico niet is geclassificeerd als 'niet waarschijnlijk en niet onwaarschijnlijk', of zelfs als 'enigszins waarschijnlijk'?	Een risicoscore van enigszins onwaarschijnlijk betekent dat dat de kans bestaat dat het risico zich 1 x per 5 á 10 jaar voordoet. Wij zijn tot deze risicoscore gekomen door het aantal significante incidenten dat zich de afgelopen jaren heeft voorgedaan te combineren met de maatregelen die de gemeente heeft genomen ten aanzien van informatiebeveiliging. Deze maatregelen zijn breed en samenhangend ingericht. Denk aan sterk wachtwoord- en authenticatiebeleid, netwerkbeveiliging, tijdig patchen en updaten, betrouwbare back-ups en gerichte bewustwording bij medewerkers. De werking van deze maatregelen wordt actief bewaakt en getoetst. De belangrijkste systemen worden continu gemonitord door een extern Security Operations Center, incidenten worden direct opgevolgd en maandelijks geanalyseerd. Tegelijkertijd erkennen wij dat het landelijke dreigingsbeeld serieus is. Het NCSC schetst een steeds complexer en onvoorspelbaarder dreigingslandschap, waarin cyberaanvallen geavanceerder worden. Dat is ook de reden waarom de impact van dit risico in onze analyse als zeer groot is beoordeeld. De kansscore moet daarom niet worden gelezen als een onderschatting van cyberdreigingen, maar als een weging van de kans na getroffen maatregelen, naast een expliciet hoge impactinschatting. Wij sluiten niet uit dat, gezien de recente ontwikkelingen op het gebied van informatiebeveiliging, dit risico in de toekomst anders wordt ingeschat.
32	SGP	Onrechtmatige inkopen	70	Welke concrete organisatorische risico's vloeien voort uit de onrechtmatige inkopen? In hoeverre beïnvloeden deze onrechtmatigheden de bedrijfsvoering? Welke maatregelen worden in het genoemde plan van aanpak opgenomen om de onrechtmatigheden op te lossen?	Onrechtmatige inkopen brengen juridische en beheersrisico's met zich mee. Omdat de onrechtmatigheden voortkomen uit bestaande contracten, is het risico op juridische claims klein. De aanbestedingen die wel worden gedaan, zijn van goede kwaliteit. De beheersrisico's zitten op effectieve contractsturing en kostenbeheersing. De directe impact op de continuïteit van de bedrijfsvoering is beperkt doordat bestaande contracten doorlopen. De grootste impact zit in de benodigde capaciteit om de onrechtmatigheden te herstellen, inclusief intensieve aanbestedingstrajecten en mogelijke leverancierswisselingen. In het plan van aanpak wordt onder meer ingezet op structureler invulling geven aan contractbeheer- en management. De datakwaliteit van het contractendashboard wordt verbeterd en we gaan het gesprek aan met alle contracteigenaren om tot prioritering en een inkoopkalender te komen. Hiervoor is vanaf juli capaciteit ingeregeld.
33	SGP	WOO verzoeken	72	Wat is de analyse vanuit het gemeentehuis m.b.t. de groei van het aantal WOO verzoeken?	Uit het integraal jaarverslag van JZ: Het aantal verzoeken dat op basis van de Wet open overheid is ingediend is aanzienlijk gestegen van 48 in 2024 naar 62 in 2025. Ook zet de eerder al geconstateerde trend door dat er meer van deze verzoeken complex van aard zijn. De stijging tot 62 WOO-verzoeken weerspiegelen de populariteit van de WOO in de samenleving.
34	SGP	311 Volkshuisvesting	91	Had het budget voor een onderzoek naar verkeerslawaaï kunnen worden overgeheveld naar 2026, en zo ja, waarom is dat niet gebeurd?	Dit budget had overgeheveld kunnen worden, dit is per abuis niet gebeurd. Het voornemen is nu om bij de 2e tussenrapportage een bedrag gelijk aan het resterende budget van destijds opnieuw aan te vragen.

35	SGP	JV/Turap: WMO		In het jaarverslag 2025 zien we een structureel tekort van 485.000 in de Turap opnieuw een structureel nadeel van 305.000. Overkomt ons dit of begroten we te positief?	Een deel van het tekort wordt veroorzaakt door ontwikkelingen die zich gedurende het jaar hebben voorgedaan en die slechts beperkt vooraf te voorzien waren. Daarbij gaat het onder meer om kostbare woningaanpassingen, een sterkere stijging van het gebruik van duurdere voorzieningen, zoals intensieve trajecten voor wooncoaching, en de verschuiving van ondersteuning vanuit het medisch domein naar het sociaal domein. Ook de vraag naar huishoudelijke ondersteuning blijft toenemen. Daarnaast spelen de effecten van nieuwe aanbestedingen een rol, waarbij indexaties pas later volledig duidelijk zijn geworden en de uiteindelijke kosten hoger zijn uitgevallen dan eerder geraamd.
47	SGP	Grondexploitatie s: Inleiding/NBI	8 en 47	Wat is de reden om binnenplanse investeringen te verplaatsen naar de gemeentelijke grondexploitaties? En welke financiële gevolgen heeft dit en welk (raads?)besluit ligt hieraan te grondslag?	De reden om ze te verplaatsen is dat deze investeringen geheel binnen het plangebied van de grondexploitatie liggen en ook alleen daarvoor toegevoegde waarde hebben. De financiële gevolgen staan ook beschreven bij het antwoord op vraag 9, maar is als volgt: Het fouterstel ziet op de administratie verwerkingswijze van de bovenwijkse en binnenplanse voorzieningen. In het verleden werd de volledige investering geboekt onder de materiële vaste activa. Het deel van de kosten dat toe te rekenen was aan de grondexploitaties, werd daarnaast óók opgenomen in de grondexploitatie (de voorraad). Dit gebeurde via een kostenbijdrage, die vervolgens werd toegevoegd aan de bestemmingsreserve bovenwijken. Het gevolg van deze werkwijze was dat dezelfde investering eigenlijk twee keer op de balans terecht kwam: één keer als vaste activa en één keer via de grondexploitatie en reserve. In de nieuwe werkwijze wordt dit anders aangepakt. Het deel van de investering dat bij de grondexploitatie hoort, wordt nu direct als kosten daarin verwerkt. Alleen het deel van de investering dat ten goede komt aan bestaande gebieden wordt nog opgenomen onder de materiële vaste activa. Doordat deze splitsing nu direct wordt gemaakt, is het niet meer nodig om via de bestemmingsreserve bovenwijken een bijdrage te verwerken. Daarnaast is gebleken dat in de oude situatie de kostenbijdrage in de grondexploitatie eigenlijk te vroeg werd opgenomen. Dit verschil heeft echter alleen te maken met de timing: het gaat om wanneer de kosten worden toegerekend, niet om de hoogte van de kosten zelf. In de jaarrekening betekent dit dat een deel van de investeringen die onder de materiële vaste activa zijn opgenomen worden overgeboekt naar de grondexploitaties. Daarnaast worden de bijdragen die in de reserve bovenwijken zijn opgenomen teruggedraaid. Dit betekent dat de reserve bovenwijken afneemt en dit in mindering wordt gebracht op de grondexploitatie. Dit is bijgevoegde balans inzichtelijk gemaakt. In de exploitatierekening is het effect van de gewijzigde verwerkingswijze beperkt. De bijdrage van de grondexploitaties aan de bovenwijkse voorzieningen werd als bate in het resultaat geboekt, om dit saldo vervolgens aan de reserve bovenwijken toe te voegen, waardoor deze boeking resultaatneutraal is. In de nieuwe verwerkingswijze zal deze mutatie niet meer worden opgenomen. Op het jaarresultaat heeft dit echter geen invloed omdat zowel de bate als de reservemutatie vervallen.

48	SGP	Grondexploitatie s: Facilitaire ontwikkeling	45	Dit is een nieuw toegevoegd hoofdstuk. Hierin wordt diverse project types omschreven. Heeft deze toevoeging financiële consequenties? En wat betekent de laatste zin: De gemeente Barneveld past met deze werkwijze kostenverhaal toe binnen de mogelijkheden die de Omgevingswet ons biedt.	Dat klopt. Dit is een nieuw hoofdstuk dat ziet op faciliterende ontwikkelingen, die eerder niet werden benoemd in het MPG. We willen meer inzicht bieden in ook de financiële resultaten bij de grotere en complexere faciliterende projecten. Bij faciliterende projecten gaat het om gemeentelijk kostenverhaal als wettelijke plicht vanuit de Omgevingswet. Het heeft geen (nieuwe) financiële consequenties omdat deze projecten al onderdeel uitmaakte van de totale financiën van de gemeente Barneveld. De ambitie is om in het MPG 2026 willen we het financiële resultaat apart zichtbaar maken van deze wat grotere faciliterende projecten. Met de laatste zin bedoelen we dat we binnen de mogelijkheden die de Omgevingswet gemeenten biedt we de maximale kosten op initiatiefnemers, die projecten ontwikkelen binnen de gemeente, verhalen van de gemeentelijke inzet. Dus een vergoeding van voornamelijk de personele inzet in uren.
49	SGP	Grondexploitatie s: Bloemendal	31	In 2024 315 woningen goedkoop/sociaal. In 2025 719 woningen sociaal. Betekent dit dat goedkope koopwoningen zijn geschrapt en volledig sociale huur voor in de plaats is gekomen?	Nee, we hebben de categorieën anders samengevat/genoemd in het MPG en ook terug te vinden in de Notitie Grondprijzen 2026, vastgesteld door het college van B&W en ter informatie aan de gemeenteraad verstrekt. De categorie "sociaal" is zowel sociale huur als sociale koop laag en hoog. De 719 woningen worden als volgt verdeeld: 353 sociale huur en 366 woningen sociale koop. De sociale koop wordt gesplitst in 93 sociale koop laag woningen < 290.000 van env273 sociale koop hoog woningen < 352.500 van.
50	SGP	Grondexploitatie s: Inleiding	11	De NCW is is t.o.v. 2024 met 10milj teruggelopen. Is er een prognose te geven over de komende jaren? Is de verwachting dat dit nog verder zal verslechteren?	Het resultaat op NCW van de 13 grondexploitaties per 1-1-2026 (op blz. 11 van het actuele MPG) is ten opzichte van 1-1-2025 (toen nog 11 grondexploitaties) inderdaad vele miljoenen lager. Dit komt dit keer vooral door de verwerking van de betaalbaarheidseisen die landelijk zijn opgelegd, en vooral impact hadden op Bloemendal. Het ligt niet in lijn der verwachting dat zo'n grote impact op het totaal van alle projectresultaten de komende jaren ook aan de orde zal zijn, maar er kunnen zich altijd ontwikkelingen voordoen die we nu niet kunnen overzien. Maar op de middellange termijn verwachten we niet weer zo'n forse daling van het resultaat op NCW. We kunnen geen prognose verstrekken voor de komende jaren, omdat in deze berekende NCW al de prognoses zijn verwerkt van alle verwachte kosten en opbrengsten van de projecten t/m afsluiting en dit eindbedrag is teruggerekend tot 1-1-2026.
51	SGP	Grondexploitatie s: NBI	47	6.3 Kwaliteitsverbetering fysieke leefomgeving. Gaat het heroverwegen voor extra lasten zorgen in de MPG? Wat is de reden om dit te heroverwegen?	Nee, het heroverwegen zal niet voor meer lasten zorgen, maar juist voor meer baten. Door een nadere uitwerking van de vastgestelde Omgevingsvisie en het Landschapsplan naar concrete (uitvoerings)projecten kan de gemeente opleggen dat bijdragen worden verhaald voor een ontwikkeling om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te verbeteren. Gemeenten kunnen dan een financiële bijdrage verhalen op initiatiefnemers van bouwactiviteiten. Dit heet de publiekrechtelijke afdwingbare financiële bijdrage.

58	CDA	Tarieven en inkomsten	38	Bij lokale heffingen nr 11. Naheffing parkeerkosten is € 134.000 opgenomen in 2025. In de toelichting staat dat deze post met name is veroorzaakt door een nieuwe methode van parkeercontrole bij het Gowthorpeplein.Recent lazen wij dat vanwege niet functioneren van dit systeem voor nieuw systeem gekozen wordt.Met name niet goed registreren van parkeerders, dubbel registreren etc is de reden. Hoe reeël is het in dit licht om de verwachting te hebben dat wij dit bedrag ook zullen ontvangen?	Deze naheffingen met een totaal van € 134.000 zijn reeds ontvangen in 2025. In de volksmond wordt een naheffing parkeren ook wel een parkeerbon/boete genoemd.
59	CDA	Kosten dekkendheid grafrechten	39	In deze tabel zien wij dat overhead niet in begroting is meegenomen en wel in de jaarrekening.Wat is daar de reden van?	In de begroting is de component Overhead wel meegenomen maar in de tabel per abuis verdisconteerd in de component <i>Kosten product</i> .
60	CDA	Voorziening groot onderhoud wegen	48	De voorziening groot onderhoud wegen is in 2025 fors geslonken wegens forse onttrekking. Er staat nog slechts een beperkt saldo van € 110.000,- Is er een onderbouwing dat deze € 110.000 toereikend is? Als blijkt dat dit bedrag door onderbouwing ontoereikend is waarom is er dan niet voor gekozen om een deel van de kosten in 2025 niet uit de voorziening te betalen maar als incidentele kostenpost toe te voegen in 2025.	De uitnuttingen in 2024 en 2025 waren conform planning. Voor 2026 en de jaren erna ligt er een plan onder, waaruit blijkt dat de dotatie aan de voorziening voldoende is voor dekking in betreffend jaar.
61	CDA	Toelichting overschrijding lopen investeringskredieten	115	Krediet 725363:wat is de reden waarom dit project is stopgezet nadat al zoveel kosten gemaakt zijn en daarmee niet meer subsidiabel blijkt te zijn	De bibliotheek is inmiddels verduurzaamd. Hiervoor zijn diverse energiebesparende maatregelen uitgevoerd. De werkzaamheden zijn echter in een beperktere omvang uitgevoerd dan oorspronkelijk was voorzien. Er is ervoor gekozen een aantal maatregelen niet uit te voeren, omdat de kosten hiervan niet in verhouding stonden tot de verwachte energiebesparing. Hierdoor is niet de volledige verleende subsidie benut en moet een deel van de ontvangen subsidie worden terugbetaald. Het betreft een bedrag van € 138.000.
62	CDA		6 en 9	Hoe wordt voorkomen dat structurele kostenstijgingen, zoals bij WMO en veilig thuis, incidenteel worden opgevangen en daarmee een vertekend beeld ontstaat?	In het geval van structurele kostenstijgingen, worden deze ook structureel opgenomen in de Turap-1 en Kaderbrief als autonome ontwikkeling en dit wordt structureel opgenomen in de begroting. Dat is bij Wmo en Veilig Thuis ook gebeurd.
82	Lokaal Belang	Punt 5	9	Minder uitgaven door gebrek aan capaciteit, zijn deze projecten doorgeschoven en daarmee de financiën ook?	De projecten zijn inderdaad doorgeschoven naar het GVVP maatregelenpakket 2026. De financiën voor het uitvoeren van studies zijn niet doorgeschoven. De capaciteit die we hebben is gericht op het uitvoeren van een GVVP maatregelenpakket met een budget van 265.000 euro.
83	Lokaal Belang	Punt 11	9	Uitstel van werk door gebrek aan capaciteit, zie ook punt 5, ook hier werk doorgeschoven naar komende jaren en financiën ook?	Projecten die niet zijn afgerond in 2025, bijvoorbeeld door onvoldoende capaciteit, worden doorgeschoven naar 2026 en verder. De kredieten worden dan in principe ook verplaatst naar de jaarschijf waarin het werk wordt uitgevoerd.

89	Lokaal Belang		5	243 woningen toegevoegd. Welke financiële gevolgen heeft deze achterblijvende realisatie voor grondexploitaties en investeringsplanning?	Een achterblijvende realisatie van woningen (en dus verkoop van gronden) kan suggereren dat dit negatief is voor de grondexploitaties. Echter hebben we in de huidige markt nog steeds te maken met stijgende grondprijzen door stijgende vrij op naam-prijzen. Dit zorgt ervoor dat als grondverkoop/woning realisaties vertragen en pas later worden verkocht/gerealiseerd het juist voor hogere opbrengsten in de grondexploitaties zorgt. Wel kunnen vertraagde grondopbrengsten ervoor zorgen dat de gemeente meer leningen moet aantrekken omdat grondopbrengsten zijn vertraagd en de tijdelijk (hogere) kosten van grondexploitaties met geleend geld gedekt moeten worden als hier niet de eigen reserves voor aangewend (kunnen) worden.
90	Lokaal Belang	Raad & BW	9	2,2,07 nadelig pensioenvoorziening. Heeft dit effect op de meerjarenbegroting?	Ja, de wijziging heeft ook invloed op het meerjarenbeeld (positief). In de 1e Tussenrapportage 2026 is een structureel voordeel genoemd van € 257.000. Dit heeft ermee te maken dat de totale eerder meerjarig geraamde kosten in 1 keer gereserveerd moesten worden met een eenmalige storting in de reserve, vanwege een wetswijziging. Hierdoor valt dit bedrag meerjarig vrij, en is er een incidenteel extra last in 2025.
91	SGP	technische vragen op 16 juni 2026		De volgende verdiepende vragen zijn gesteld: 1. Kunt u zicht bieden waar de extra 400 woningen (van 1.600 naar 2.000 woningen) gepland zijn? En hoe verhoudt zich dit tot de verhoging van het aandeel betaalbaar? Een betaalbare woning vraagt immers een kleinere kavel dus dan zouden er in het bestaande plangebied meer woningen moeten komen. Betekent betaalbaarder bouwen altijd verdichting? 2. De investering van de hoofdstructuur in Bloemendal is volledig opgenomen in de grondexploitatie en was vorig jaar nog verdeeld over twee plekken (NBI 2025 en grondexploitatie). Kunt u dit zichtbaar maken? 3. Hoe ziet het financiële resultaat eruit zonder de uitbreiding van het plangebied Bloemendal? 4. Kunt u toelichten uit welke onderdelen (welke factoren) de financiële resultaatvermindering is opgebouwd (van + € 13 miljoen naar + € 3,9 miljoen op eindwaarde)?	Zie de toelichting in bijgevoegde memo d.d 19 juni 2027. Op 2 juli wordt de uitbreiding Boemendal ook behandeld in de commissie GG. In bijgevoegde memo wordt nader ingegaan op het effect van deze uitbreiding zoals nu opgenomen in het MPG 2025.
92	Lokaal Belang	technische vragen op 16 juni 2026		De volgende verdiepende vraag is gesteld: 5. Wat is de invloed van de correctie van de fundamentele fout op de solvabiliteit per 1-1-2025.	Zie de toelichting op tabblad Nr.9 Fundamentele fout.

Bijlage 1: fundamentele fout

Activa	31-12-2024	mutatie	correctie	1-1-2025	31-12-2025
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	2.780	-	-	2.780	2.787
Materiële vaste activa	307.584	- 9.823	-	297.761	307.701
Financiële vaste activa	15.137	-	-	15.137	14.765
Totaal vaste activa	325.501	- 9.823	-	315.678	325.253
Vlottende activa					
Vorraden	53.196	9.823	- 16.841	46.178	50.575
Vorderingen	12.343	-	-	12.343	14.334
Liquide middelen	372	-	-	372	349
Overlopende activa	20.983	-	-	20.983	28.593
Totaal vlottende activa	86.894	9.823	- 16.841	79.876	93.850
Totaal activa	412.395	-	- 16.841	395.554	419.103
Vorraden	53.196			46.178	50.575
Totale baten	206.391			206.391	212.149
Kengetal grondexploitatie	25,8%			22,4%	23,8%

Passiva	31-12-2024	correctie	1-1-2025	31-12-2025
Vaste passiva				
<u>Eigen vermogen</u>				
Algemene reserve	40.495	404	40.899	55.644
Reserve bovenwijks	19.546	- 17.245	2.301	2.540
Overige bestemmingsreserves	69.633	-	69.633	69.346
Onverdeeld resultaat	15.957	-	15.957	10.518
<u>Vreemd vermogen</u>				
Voorzieningen	12.555	-	12.555	14.294
Langlopende schulden	191.022	-	191.022	192.038
Totaal vaste passiva	349.209	- 16.841	332.369	344.379
Vlottende passiva				
Kortlopende schulden	20.650	-	20.650	30.787
Liquide middelen	-	-	-	-
Overlopende passiva	42.536	-	42.536	43.937
Totaal vlottende passiva	63.186	-	63.186	74.724
Totaal passiva	412.395	- 16.841	395.555	419.103
Eigen vermogen	145.632		128.791	138.048
Totaal passiva	412.395		395.555	419.103
Solvabiliteit	35,3%		32,6%	32,9%

Tekstuele toelichting:

Het fourtherstel ziet op de administratie verwerkingswijze van de bovenwijkse en binnenplanse voorzieningen. In het verleden werd de volledige investering geboekt onder de materiële vaste activa. Het deel van de kosten dat toe te rekenen was aan de grondexploitaties, werd daarnaast óók opgenomen in de grondexploitatie (de voorraad). Dit gebeurde via een kostenbijdrage, die vervolgens werd toegevoegd aan de bestemmingsreserve bovenwijks. Het gevolg van deze werkwijze was dat dezelfde investering eigenlijk twee keer op de balans terecht kwam: één keer als vaste activa en één keer via de grondexploitatie en reserve.

In de nieuwe werkwijze wordt dit anders aangepakt. Het deel van de investering dat bij de grondexploitatie hoort, wordt nu direct als kosten daarin verwerkt. Alleen het deel van de investering dat ten goede komt aan bestaande gebieden wordt nog opgenomen onder de materiële vaste activa.

Doordat deze splitsing nu direct wordt gemaakt, is het niet meer nodig om via de bestemmingsreserve bovenwijks een bijdrage te verwerken. Daarnaast is gebleken dat in de oude situatie de kostenbijdrage in de grondexploitatie eigenlijk te vroeg werd opgenomen. Dit verschil heeft echter alleen te maken met de timing: het gaat om wanneer de kosten worden toegerekend, niet om de hoogte van de kosten zelf.

In de jaarrekening betekent dit dat een deel van de investeringen die onder de materiële vaste activa zijn opgenomen worden overgeboekt naar de grondexploitaties. Daarnaast worden de bijdragen die in de reserve bovenwijks zijn opgenomen teruggedraaid. Dit betekent dat de reserve bovenwijks afneemt en dit in mindering wordt gebracht op de grondexploitatie. Dit is bijgevoegde balans inzichtelijk gemaakt.

In de exploitatierekening is het effect van de gewijzigde verwerkingswijze beperkt. De bijdrage van de grondexploitaties aan de bovenwijkse voorzieningen werd als bate in het resultaat geboekt, om dit saldo vervolgens aan de reserve bovenwijks toe te voegen, waardoor deze boeking resultaatneutraal is. In de nieuwe verwerkingswijze zal deze mutatie niet meer worden opgenomen. Op het jaarresultaat heeft dit echter geen invloed omdat zowel de bate als de reservemutatie vervallen.

Voor de financiële positie betekent dit dat de reservepositie van de gemeente afneemt, hierdoor neemt de solvabiliteit van de gemeente af. In de jaarrekening 2024 bedroeg de solvabiliteit 35,3%, na verwerking van de aanpassingen bedraagt de solvabiliteit begin 2025 32,6%.

De aanpassingen hebben geen effect op het weerstandsvermogen omdat deze wordt berekend op basis van alleen de algemene reserve.

Naast de solvabiliteit heeft dit ook effect op het kengetal grondexploitaties, omdat door het fourtherstel de voorraden op de balans is afgenomen. Voor het berekenen van dit kengetal wordt de voorraad grondexploitaties gedeeld door de totale baten van de gemeente. In de jaarrekening 2024 bedroeg dit kengetal 25,8%, na verwerking van de aanpassingen bedraagt het kengetal grondexploitatie begin 2025 22,4%. De overige kengetallen veranderen niet.

Beide genoemde kengetallen nemen dus af als gevolg van de toepassing van het fourtherstel. Het is echter niet het geval dat de financiële positie van de gemeente verslechterd, maar de solvabiliteit was te hoog weergegeven als gevolg van de dubbele verwerking van de investeringen.